

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 37
(7478)
СУБОТА
27
САКАВІКА
1943 г.

Чырвонай Арміі прадстаіць суровая барацьба супроць каварнага, жорсткага і пакуль яшчэ моцнага ворага. Гэта барацьба патрабуе часу, ахвар, напружання нашых сіл і мабілізацыі ўсіх наших магчымасцей.

(І. СТАЛІН).

Разведка—вочы і вуши партызанскіх атрадаў

Поспех баявых дзеянняў партызан супроць нямецка-фашысцкіх акупантама ў многім залежыць ад правільна арганізаціі разведкі. Яна, разведка, павінна быць вушамі і вачымі кожнага партызанскага атрада.

Без ведання сілы ворага нельга спадзявацца на поспех аперациі. Значыць, камандзір атрада павінен улічваць гэта штодзённа і штогадзінна. Ведучы атрад, альбо пасылаючы группу людзей на выкананне баявога задання, трэба ўсё ўлічыць так, каб у першую чаргу вывесці са строю агнявія крапкі ворага, нанесці яму ўдар раптоўна, захапіць яго знянацку, нападаць і біць яго там, дзе ён менш за ўсё чакае небяспекі. Добра праведзеная разведка—гэта ўжо напалову забяспечаны поспех бою, бо яна дае магчымасць біць ворага з улікам ўсіх абставін.

Дакладна выведаць сілу ворага ў гарніонах, разузнаць дзе знаходзяцца яго склады з узбраеннем, боепрыпасамі, харчаваннем, гаручым і іншай ваеннай маёмасцю, добра выведаць размяшчэнне нямецкіх штабаў, сістэму іх аховы—усё гэта магчыма зрабіць толькі шляхам стала дзеянічаючай, сур'ёзна распрацаванай разведкі.

Добра арганізація разведкі дапаможа камандаванню атрада правільна нацэліць і ўзняць партызан на разгром жывой сілы ворага, на захоп яго ўзбраення, на зішчэнне самалётав на аэрадромах, на ўзрыў ваенных складаў.

Выключную ролю адыгryвае разведка на камунікацыях ворага. Па нашых беларускіх чыгунках нямецкія акупанты перакідаюць да фронта велізарную колькасць жывой сілы і тэхнікі. Трэба добра разведаць, калі і ў якім напрамку будуць следаваць эшалоны ворага, выбраць найбольш зручнае месца, дзе можна зняць ахову ворага, выбраць зручны момант, калі гэтая эшалоны пусціць пад адкос, прывесці чыгунку ў нягоднасць.

Гітлераўская камандаванне накіроўвае супроць партызан карньял экспедыцыі, рыхтуе аблавы, каб пагнаць нашых людзей на прымусовую працу ў Германію. Аб усіх гэтых зладзейскіх, бандыцкіх «планах» павінны своечасова ведаць партызанскія атрады праз сваю разведку і сваімі актыўнымі баявымі дзеяннямі апярэджаць ворага і наносіць яму ўдары, зрываць яго зладзейскія намеры.

Ні адзін камандзір, камісар партызанскага атрада не павінен забываць і таго, што нямецка-фашысцкія нягоднікі імкнутьца засылаць у партызанскія атрады шпіёнаў, правакатарап, дыверсантаў. Гэту погань трэба распазнаваць своечасова, покуль яна не змагла нанесці шкоды партызанскаму атраду. І ў гэтым пытанні разведка павінна займаць важнае месца.

Разведка адыгryвае вялікую ролю ў выкананні кожнага баявога задання па барацьбе з акупантамі. Разведчык—гэта чалавек, які павінен усё выведаць, праверыць і далажыць камандзіру ў дакладнасці. Ад яго работы залежыць лёс людзей. І падбору разведчыкаў павінна аддавацца выключная ўвага. Тут нельга падыходзіць шаблонна. Трэба падбіраць людзей кемлівых, бясстрашных, людзей не выпадковых, а правераных у лютых бітвах з ворагам.

Таварыши партызан! Дэталёва разведвайце варожыя намеры. Своечасова іх разгадвайце і наносьце смяртэльныя ўдары па нямецкіх акупантах.

На фронтах Айчыннай вайны

24 сакавіка нашы наступаючыя войскі занялі раёны цэнтральнай станцыі Абінская (на паўночны ўсход ад Новараційска). На другіх фронтах нашы войскі вялі бі на ранейшых напрамках.

Авалодалі ўмацаванымі пазіцыямі праціўніка

На Заходнім фронце нашы войскі, перамагаючы ўпорнае супраціўленне праціўніка, занялі некалькі насялённых пунктаў. Часці Н-скага злучэння пераправіліся праз водны рубеж і авалодалі ўмацаванымі пазіцыямі праціўніка. На полі бою засталося да 200 варожых трупаў. Захоплены 4 гарматы, 17

кулямётаў, многа вінтовак і патронаў.

На другім участку нашы падраздзяленні выбілі немцаў з насялёнага пункта Сафонава, што ў 4-х кілометрах на поўнач ад чыгуначнай станцыі Дарагабуж. Праціўнік панёс вялікія страты ў людзях і тэхніцы.

Удар гвардзейцаў

На поўнач ад Духаўшчыны часці Н-скага злучэння праціўніка занялі наступленне і занялі 7 насялённых пунктаў. На адным участку наша часць зішчыла да роты нямецкай пяхоты. Захоплены трафеі, у ліку якіх 5

на смерць совецкіх людзей.

Н-ская часць у жорсткім баю авалодала рубяжом, які мае важнае тактычнае значэнне. На полі бою засталося да 400 варожых трупаў. Захоплены трафеі.

Вораг адступіў

У раёне Белгорода батальён нямецкай пяхоты, падтрыманы 12 танкамі, спрабаваў атакаваць нашы пазіцыі. Байды Н-скай часці зішчылі 150 гітлераўцаў, падбліз 3 танкі і прымусілі немцаў паспешна адступіць.

На другім участку атнём со-

вецкай артылерыі зішчаны 2 артылерыйскія батарэі і рассеяна скопішча пяхоты праціўніка. Атнём нашых бронебойных чыніц спалены 4 танкі і 5 аўтамашын праціўніка. Разбіта б аўтацыстэрнаў, 12 аўтамашын з боепрыпасамі, зішчана да 100 гітлераўцаў.

Сын беларускага народа Герой Савецкага Союза капітан ІВАН АКІМАВІЧ КАУШАРАЎ.

Мы ідзем

Нібы пушыстым беленым абрусам,
Пакрыта снегам гулкая рака.
Ідзэм мы к вам гаротным, беларусы,
Нясём свабоду на сваіх штыках.

Прыветна хвоі лапамі ківаюць,
А пад ногамі крохкі звон ільдзін.
Табе, наш родны беларускі краю,
Наш нізка пакланіўся камандзіру.

Мы ўсе за ім пасталі на калені,
Гвардзейскі сцяг пацалавалі свой.
Клянёмся іменем вялікім—Ленін
Адпоміцьлют немцам за разбой.

І адказалі поле і дубровы:
«Клянёмся!»—у адзіны дружны тон.
За беларускі край у бой суворы
Пайшоў за батальёнам батальён.

І патанулі стрэлы ў эмроку вязкім,
І грымнуў бой, нябачнай сілы бой,
І з галавой зляцелі ў немцаў каскі
Над нашай беларускую Дзвіні.

Анатоль АСТРЕЙКА.

ЯШЧЭ АДНА ФАЛЬШЫУКА ГІТЛЕРАЎСКАГА КАМАНДАВАННЯ

Гітлераўскія фальшываманеты за апошні час праяўляюць асаблівую стараннасць у фабрикацыі ўсялякіх хлуслівых «фалсіфікатаў». Адным росчыркам пяра яны зішчыаць на паперы дзесяткі совецкіх пяхотных, матарызаваных і танкавых зішчэнняў.

Так, напрыклад, германскіе інфармацыйные агенціі ў раёне Паміж Днепром і Дніпром нібыта зішчаны 9 совецкіх стралковых дывізій, 6 стралковых брыгад, 4 кавалерыйскія дывізіі, 9 матарызаваных брыгад, 25 танкавых брыгад, 2 танкавыя палкі і брыгада супроцітанкавых гармат. Аднак і гэтага нямецкім брахунам паказалася мала. Далей у паведамленні гаворыцца, што за перыяд з 13 лютага ў раёне Паміж Днепром і Дніпром нібыта зішчаны 9 совецкіх стралковых дывізій, 6 стралковых брыгад, 4 кавалерыйскія дывізіі, 9 матарызаваных брыгад, 25 танкавых брыгад, 2 танкавыя палкі і брыгада супроцітанкавых гармат. Аднак і гэтага нямецкім брахунам паказалася мала. Далей у паведамленні гаворыцца, што апрача таго, вялікія страты панеслі 19 стралковых дывізій, 18 матарызаваных і танкавых брыгад, а таксама іншыя зішчэні і часці Чырвонай Арміі.

Нямецкае камандаванне прадприняло ў канцы лютага контрастапленне ў раёне Паміж Днепром і Дніпром, спрабуючы акружыць совецкія войскі і наладзіць ім «Нямецкі Сталінград». З гэтага метай немцы тэрмінова перакінулі ў раёны баёў з Заходнім Еўропы вялікую колькасць свежых пяхотных і танкавых дывізій, а таксама перакінулі з Германіі 110—115 марша-

вых батальёнаў для папаўнення сваіх патрапаных зішчэнняў.

Наогул немцы мараць цяпер узяць рэванш за Сталінград, аднак у іх нічога не вышла і іх зацяе праўвалілася цалкам. Наші войскі, ведучы жорсткія стрымліваючыя баі і наносячы ворагу цяжкія страты, па загаду Камандавання адыйшли на новыя лініі абароны, сарваўшы тым самым замыслы немцаў.

У ходзе гэтых баёў нашы войскі страйцілі забітымі і праўштымі без вестак 36.722 чалавекі.

За гэты-ж час нашы войскі зішчылі не менш 52.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Такія фактычныя вынікі баёў, якія адбываліся паміж Паміж Днепром і Дніпром.

Ці-ж не ясна, што паведамленне гітлераўцаў аб стратах совецкіх войск шыта белымі ніткамі і сфабрыкавана для ўспакаення і апукання насельніцтва Германіі, якое да гэтага часу не можа апомніцца пасля вестак аб паражэнні нямецкіх фашысцкіх войск на совецкіх фронце.

СОВІНФОРМБЮРО.

КАБ ЖЫЦЬ СВАБОДНА—ЗАБІВАЙ НЕМЦАУ!

**БАЯВЯЯ СПРАВЫ
БЕЛАРУСКИХ ПАРТЫЗАН**

**МИНСКАЯ
ОБЛАСТЬ**

Партизаны атрада тав. Ф. не даюць спакою нямецкім акупантам. За месяц народныя мсціўцы разгромілі 7 нямецкіх гарнізонаў і 6 валаставых упраў. Партизаны захапілі вялікія трафеи: адну аўтаматичную гармата, два мінамёты, 47 кулямётавых і многа боепрыпасаў. Апрача таго захоплена 50 коней і 210 галоў буйнай рагатай жывёлы.

***
У пачатку сакавіка група партизан аднаго з атрадаў пусціла пад адкос эшалон з жывой сілай і тэхнікай ворага.

**ГОМЕЛЬСКАЯ
ОБЛАСТЬ**

На важнай чыгуначнай магістралі за люты месяц партизаны пусцілі пад адкос 15 воінскіх эшалонаў немцаў. У выніку крушэнняў і ў баях, якія пры гэтых адбываўся, партизаны знишчылі больш 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

***
З 1 па 15 сакавіка народныя мсціўцы двух атрадаў разгромілі 8 фашысцкіх валаставых упраў. У часе налетаў былі забіты 53 гітлераўцы, у тым ліку 1 афіцэр і 9 жандароў. За гэты-ж час партизаны ўзарвалі 3 эшалоны ворага з жывой сілай і гаручым, спалілі 3 заводы, якія працавалі на немцаў, 2 масты і адну аўтамашыну.

**ВІЛЕЙСКАЯ
ОБЛАСТЬ**

Зусім нядыўна партизаны аднаго з атрадаў пусцілі пад адкос 3 воінскія эшалоны немцаў. Разбіта 36 вагонаў з жывой сілай і тэхнікай ворага.

23 лютага партизаны атрада тав. Ш. ўзарвалі эшалон немцаў, які шлоў на фронт.

**Вучоба
партизан**

У партызанскіх атрадах Палесся шырокая праводзіцца баявая вучоба байдоў. Партизаны ў дасканаласці вывучаюць баявую зброю, ваенныя тактыкі.

Асабліва сур'ёзную ўвагу баявой вучобе надаюць у атрадзе Дэмітрыя. Тут падрыхтаваны 3 разлікі станкавага і 10 разлікі ручнога кулямётаў. 6 чалавек авалодалі мінамётам. Трафейная зброя не прадстаўляе сакрэту для партызан: кожны з іх вывучыў усе віды нямецкай зброяй.

Баявая вучоба павысіла боездольнасць партызан, іх патрабаванасць да сябе, дысыпілінаванасць. Нядыўна ў баю з нямецкімі карнікамі партызаны атрада Дэмітрыя забілі 40 фашыстаў.

Добра арганізавана вучоба ў атрадзе тав. Ц. Тут падрыхтавана 8 артылерыятаў, 3 разлікі станкавага і 5 ручнога кулямётаў.

Дзесяткі партызан атрада тав. Г. авалодалі падрыўнай справай. Нядыўна трупа падрыўнікаў тав. Еўгенія пусціла пад адкос нямецкі эшалон. Разбіты паравоз і 7 вагонаў з ваеннай тэхнікай.

Г. ШЧАРБАТАУ.

Палеская обласць.

ПАЛІКАРПАУСКАЯ ТРАГЕДЫЯ

Вось тут, дзе самотна тырчаць коміны, дзе вецер гуляе па папялішчах і ў паветры адчуваецца горкі пах, — стала вёска Палікарпаўка. Нічым асаблівым яна не вызначалася ў Грэскім раёне на Мінічыне. Быў тут калгас, у дастатку і радасці жылі людзі.

Вайна абарвала радасць людзей. Як страшэнная пошасць, насунуліся на Беларусь нямецкія акупанты, і вёска прыціхла, пахмурнела.

Пачалося жыцце горкае, падняволынае. У людзей забіралі іх дочак і сыноў, як быдла, гналі на катаргу ў далёкую ненавісную Германію. Забіралі хлеб, бульбу, жывёлу — галодная

смерць была наперадзе.

Але гэтага мала людаедам. Зімовым ранкам, як чорнае груганне, наляцелі нямецкія карнікі на вёску. Запылалі хаты, пачуцілі прадсмротнія стогны дзяцей, жанчын, старкоў. Гітлерераўцы палілі ўсе, што будавалася вякамі, старанна накаплівалася дбалымі, працавітымі рукамі.

Сэрцы сялян перапоўнены лютай помстай. Яны не вытрымалі. І гэтага нельга было вытрымаць.

— Смерць нямецкім гадам! — прагучэў набатам голас Ахрэма Васільевіча Маркава.

— Бі немцаў! — адказалі яму дзесяткі галасоў.

І людзі, узброеныя сяжерамі, віламі, каламі, рынуліся на карнікаў. Завязалася няроўная смяртэльная баражба. Хрусцелі чарапы фашыстаў, мёртвымі падалі факельшчыкі. Людзі да апошняга дыху баранілі сваё дабро, сваю чесць і жыццё сваё.

Не стала вёскі Палікарпаўкі. Смерцю герояў загінулі ўсе жыхары — ад малага да старага. Але сяляне дорага аддалі сваё жыцце.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

лютые фашысцкія гругани. Але ні шыбеніцамі, ні расстрэламі, ні шматлікімі пажарамі не запалохаюць акупанты беларусаў, не паставяць іх на калені.

З кожным днём усё мачней і мачней разгараеца ў тылу ворага партызанская вайна. З усхода набліжаецца да Беларусі Чырвоная Армія. Настане час, калі беларуская зямля ачышціцца ад фашысцкай погані.

Прыдзе судны дзень! Мы не забудзем пра вёску Палікарпаўку і герайчна загінуўшых яе жыхароў, не забудзем пра сотні такіх спаленых вёсак. Мы запомнім усе чорныя справы нямецкіх акупантаў на Беларусі і за ўсё адно месцім!

**БАЯВЯЯ СПРАВЫ
БЕЛАРУСКИХ ПАРТЫЗАН**

**МАГІЛЕЎСКАЯ
ОБЛАСТЬ**

У жорсткіх баях з нямецкімі акупантамі партызаны аднаго з атрадаў за апошні дні разгромілі 10 гарнізонаў ворага і знишчылі 417 гітлерераў.

На рахунку атрада лічыцца ўжо больш 1.500 знишчаных фашыстаў.

Партизаны захапілі 3 склады з харчаваннем, 86 вітовак, 5 ручных і 1 станкавы кулямёт, 71 аўтамат, 8 пісталетаў, 3 матыцыкі, 3 цягачы і 10.000 патрону.

Народныя мсціўцы раздалі на сельніцтву 15 тон хлеба. Гэты хлеб немцы рыхтавалі для адпраўкі ў Германію.

**ВІЦЕБСКАЯ
ОБЛАСТЬ**

Калі 2.000 нямецкіх карнікаў павялі наступление на групу партызанскіх атрадаў. Партизаны аказалі актыўнае супраціўленне. У 8-гадзінным баю было знишчана да 100 гітлерераў.

Шэсць партызан-падрыўнікаў на вачах у гітлерераў пусцілі пад адкос воінскі эшалон. Разбіты паравоз, 9 платформ з аўтамашынамі і 4 вагоны з фашыстамі. Забіта 90 і паранена 140 нямецкіх салдат і афіцэраў.

**ПАЛЕСКАЯ
ОБЛАСТЬ**

Партизаны обласці руйнуюць чыгуначныя камунікацыі ворага. У сакавіку народныя мсціўцы аднаго з атрадаў арганізавалі 6 крушэння воінскіх эшалонаў, у часе якіх былі разбіты 3 паравозы і 58 вагонаў з воінскімі і рознымі вясеннимі грузамі.

Другі атрад пусціў пад адкос 8 эшалонаў ворага. Разбіты 6 паравозаў і 45 вагонаў, пашкоджаны два паравозы і 42 вагоны.

**Міжнародная
інфармацыя**

**ХВАЛЯВАННІ
ВА ФРАНЦЫІ**

15 сакавіка ў Ліоне (Францыя) адбылася бурная дэманстрацыя на вакзале ў сувязі з арыштам 7.000 рабочых для адпраўкі ў Германію. Вакзал быў акружаны эсэсаўцамі. Дэманстранты выкрыкалі лозунгі: «Далоў Петэн! Лаваля на шыбеніцы!»

Адбыліся вулічныя сутычки, у часе якіх забіта некалькі нямецкіх афіцэраў. Вулічныя дэманстрацыі адбываюцца і ў іншых гарадах Францыі. Сярод дэманстрантаў мноства жанчын, якія пратэстуюць супроць угону іх мужоў дзяцей на работу ў Германію.

**НАЛЁТЫ САЮЗНАЙ
АВІЯЦІІ**

З Англіі паведамляюць, што 22 сакавіка амерыканскія цяжкія бамбардыроўшчыкі зрабілі свой трэці дзённы налёт на германскую ваенна-марскую базу ў Вильгельмсхайне. Бамбардыроўка дала добрыя вынікі.

Уноч на 22 сакавіка англійская авіяцыя зрабіла паспяховы налёт на Неапал.

Англійскіе міністэрства інфармацыі паведамляюць, што ў налётэ ўноч на 23 сакавіка на Сен-Назер (германскія базы падводных лодак) прынялі ўдзел калі 300 чатырохматорных бамбардыроўшчыкаў. Умовы надвор'я ў раёне цэлі і добная бачнасць садзейнічалі паспяховай бамбардыроўцы.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
A131.

НА ЗДЫМКУ: Жыхары вёсак Орлоўскай обласці вяртаюцца ў родныя месцы, вызваленыя Чырвонай Арміяй ад нямецкіх акупантаў.

Беларусы на фронце

ПЕРАПРАВА

Мост праз раку Д. быў разбураны ворагамі акурат у той міг, калі насы галаўніца цяжкія танкі на поўным хадзе далацелі да абрывістага берага ракі. Танкі спыніліся. На гусеніцах замярзала варожая кроў. Разбіты часці праціўніка далі і далей адыходзілі ад ракі, а танкі не малі, як нядыўна, налятаць на фашысткіх душыцаў іх, касіць з кулямётамі і гарматамі. Арліныя позіркі танкістуў накіроўвалі ў далёчнину. Ярасны гул совецкіх машын ляцэй услед ворага. І танкісты іх машыны быў на ўзвозе, у баявым рytme і гатовы быў ўсім сваім гневам абрушыцца на ворага. Але наперадзе, у высокіх берагах, кіпелі чорныя хвалі і гайдаліся сінія крыгі лёду.

Каманду яго падхапілі байцы-сапёры, яе радасна паўтарылі танкісты, і яна адгукнулася ў густым і гучным перастуку танкістуў, у працяглым перасвісту пілав. З гулам валіўся сасоннік. Шчыра, да поту працаўвалі сапёры, працаўвалі без адпачынку.

Было за поўна, а сасоннік не ўнімаўся — звінёў і трашчаў. І, нягледзячы на тое, што ноц была не зусім светлая, байцы-сапёры зладжана, з энтузізмам. Ім свяціла радасць перамогі, іх клікала няянавісць да ворага.

Там, дзе звон підаваў рабіўся кволям і придушеным, а танкісты пачыналі стукаць спакважна, не дружна, — паяўляўся Фёдар Дзянісіравіч Захараў. Ен пісагаў асаблівага ўбрання — сапёра. Яны добра ведалі, што камандзір і таксама не зводзіў вачыма, што ён таксама выбіваецца з сіл, а духам бадзёры.

Ранены звер аддаляўся, уцякаў ад смерці. І ў той час, калі танкісты разглядалі фашысцкіх разбойнікаў праз біноклі, рыхтуючыся да гітлерараў і зноў начуць хруст яго касцей, — пачулася каманда:

— Ранены звер уцякае, таварышы. З рук уцякае...

І гэтыя слова, сказанныя камандзірам, развеявалі сон і знямогу. У сэрцах воінў з новай сілай прабуджалася няянавісць да любых ворагаў, да гвалтаўнікоў і грабежнікаў — немцаў. Танкісты пачыналі стукаць дружней, трэскілі пілаві больш ярасна.

— Не ўцячэ ад сваёй кары немчура. Не ўцячэ! — гаварылі байцы.

Сасоннік звінёў і трашчаў да самага світания.

З усходам сонца магутныя совецкія танкі пераправіліся праз раку і ляцелі на заход.

Далёка наперадзе гарэла вёска, падпаленая адступаючым праціўнікам. Слузы полныя калыхаліся ў небе, адсвечвалі ў вачах совецкіх танкістуў, распальвалі ў іх сэрцах няянавісць і помсту да нямецкіх людаедаў.